

товленіе, или тѣй да се изразимъ, едно училище за придобываньето на политическото ни освобожденіе отъ турското владичество. Значи, нашата тая борба е положилѣ краежгълнїя камакъ не само за придобиваньето на Черковната ни Иерархія, но и за свѣтската ни политическа независимостъ, освѣтена чрѣзъ Княжеството на Бѫлгарія. —

Слѣдъ това кратко обозрѣніе на историческитѣ сѫбитія по духовната ни борба, пренесена отъ Тѣрново въ Цариградъ, и тамъ довѣршена съ учрежденіето на Екзархіята, да се завѣрнимъ памъ тукъ въ Тѣрново и да разкажимъ на кѫсо ѹто се е тамъ случило? и какъ се е подѣйствовало спрямо испратеннія отъ сѣтнѣ грѣцки Владика Григорія, слѣдъ уволненіето на Неофита. Тоя грѣцки Владика, като человѣкъ не бѣше тѣй лукавъ и зломисленникъ като Неофита; но както и самъ исповѣдаше: не можаше като Владика да дѣйствова спрямо настъ Бѫлгаритѣ другояче, освенъ да се съобразява точно съ наставленіята и заповѣдите на грѣцката Патриаршія. Той проживѣ тукъ нѣколко години, и бѣ послѣднія грѣцки Владика въ Тѣрново слѣдъ робуваньето на Бѫлгаритѣ подъ духовното тежко иго на грѣцк. Патриархъ въ Тѣрново Евтимія; понеже отъ самото начало на дохожданьето му тукъ, Тѣрновскитѣ граждани, заедно съ жителите на цѣлата Епархія, (освенъ Грѣкоманитѣ разумѣва се), заявили негодованіето си срещу него, като грѣцки Владика. Това развѣлнувано народно негодованіе трая 4—5 години, безъ да можи оно да се приведе въ дѣйствие и да се испади отъ тукъ и тоя грѣцки Владика; но чашата на грѣпнѣето се бѣ вѣчъ припѣлнила и гражданитѣ като глѣдаха упорството на грѣцката Патриаршія, почнаха да дѣйствватъ по самостоятелно и вѣчъ не съ писменни молби, съ заявленія, но съ дѣятелни и фактични демонстраціи. Тѣй тѣ нѣколко пъти бѣхѣ му обявили: „за да испраздни Митрополията, и да отиди кадѣто обичя.“ Най сѣтнѣ чрезъ насилиственни общи и рѣшителни мѣрки и дѣла: принудихѣ го да напусни Митрополията и да иди да живѣй въ Арбанаси; отъ дѣто